

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

Riktlinjer för nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken om förslag till rättsregler

April 2025

Innehåll

Förord	3
1 Bakgrund till ECB:s rådgivande funktion avseende förslag till rättsregler	4
2 Målsättningarna med beslut 98/415/EG	7
3 Omfattningen av skyldigheten att samråda med ECB	9
3.1 Samrådande myndigheter	9
3.2 Vilka förslag till rättsregler omfattas?	10
3.3 ECB:s behörighetsområde	12
3.4 Genomförandelagstiftning	17
4 Fall där ECB avböjer att anta yttranden som svar på en begäran om samråd	20
4.1 Beslut om att inte anta något yttrande	20
4.2 Möjlighet till en informell begäran	21
5 Samrådsförfarandet	22
5.1 Tidpunkten då ECB ska höras	22
5.2 Begäran om yttrande	23
5.3 Tidsfrister	25
5.4 Mottagningsbevis	26
5.5 Förberedelse och antagande av ECB:s yttrande	26
5.6 Språkversioner	27
5.7 Överföring av yttrandet och hur yttrandet ska beaktas	27
5.8 Offentliggörande	28
6 Iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB	31
7 Rättsliga konsekvenser om skyldigheten att samråda med ECB inte iakttas	32
Bilaga	34

Rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler

34

Förord

Riktlinjer för nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken om förslag till rättsregler har i många år varit ett användbart verktyg för de nationella myndigheterna och allmänheten. Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska medlemsstaterna höra Europeiska centralbanken (ECB) om förslag till rättsregler som faller inom ECB:s behörighetsområde. Dessa riktlinjer innehåller detaljerad information om det förfarande genom vilket nationella myndigheter samråder med ECB om förslag till rättsregler som berör frågor som faller inom ECB:s behörighetsområde. Det har blivit nödvändigt att uppdatera dessa riktlinjer, som offentliggjordes för första gången 2005 och uppdaterades 2015, för att spegla ECB:s erfarenheter av samråden, även med tanke på att det gått 10 år sedan den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) inrättades 2014. I likhet med ECB:s alla övriga skrifter är dessa riktlinjer ett uttryck för ECB:s vilja att främja öppenhet och transparens och bidrar till att sprida kunskap om ECB:s mål och verksamhet.

Med utgångspunkt i ECB:s senaste praxis har ECB uppdaterat dessa riktlinjer för att informera och bistå de nationella myndigheterna när det gäller skyldigheten att samråda med ECB. I riktlinjerna förklaras varför samrådet med ECB är viktigt, vilken omfattning det ska ha samt hur förfarandet går till i praktiken. Dessa riktlinjer kan dock inte besvara alla tänkbara scenarier med absolut säkerhet, och därför måste man bedöma behovet att samråda med ECB utifrån det enskilda fallet – något dessa riktlinjer kan hjälpa till med.

Jag hoppas att dessa uppdaterade riktlinjer ska fortsätta att höja kunskapen om de inblandade parternas rättigheter och skyldigheter samt öka förståelsen för ECB:s rådgivande funktion. Syftet med dessa riktlinjer är också att uppmuntra till en ökad användning av samrådsförfarandet i frågor som faller inom ECB:s behörighetsområde och därigenom bidra till harmoniseringen av medlemsstaternas lagstiftning.

Slutligen vill jag understryka den fortsatta betydelsen av ett nära samarbete mellan de nationella myndigheter som deltar i lagstiftningsförfarandet och Europeiska centralbankssystemet/Eurosystemet. Jag är övertygad om att den här skriften kommer att fortsätta att främja ett sådant nära samarbete och vara till gagn för alla berörda parter.

Frankfurt am Main, april 2025

Frank Elderson
Ledamot i ECB:s direktion

1 Bakgrund till ECB:s rådgivande funktion avseende förslag till rättsregler

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (fördraget) ger ECB en rådgivande funktion när det gäller förslag till unionsrättsakter och förslag till rättsregler i medlemsstaterna inom ECB:s behörighetsområde. ECB:s rådgivande funktion grundar sig på artiklarna 127.4 och 282.5 i fördraget, som återges i artikel 4 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (ECBS-stadgan).

Reglerna för nationella myndigheters samråd med ECB fastställs i rådets beslut 98/415/EG¹ (*beslut 98/415/EG*), som har varit i kraft sedan den 1 januari 1999 och gäller för alla medlemsstater. Fram till 2004 antog ECB i genomsnitt 30 yttranden per år som svar på nationella myndigheters samråd. Antalet medlemsstater ökade 2004, 2007 och 2013 och antalet ECB-yttranden om förslag till nationella rättsregler varierade från 2004 till 2007, med ett ökande antal antagna yttranden: 30 yttranden 2004, 48 yttranden 2005, 52 yttranden 2006 och 35 yttranden 2007. På grund av turbulenserna på finansmarknaderna 2008 ökade antalet ECB-yttranden om förslag till nationella rättsregler avsevärt från 2008 till 2014 och nådde en topp på 95 yttranden år 2012.

Sedan 2015 har antalet yttranden om förslag till nationella rättsregler återgått till samma nivå som före finanskrisen – 52 yttranden år 2015 och 35 respektive 38 yttranden 2023 och 2024. Under 2015 fattade ECB också ett viktigt strategiskt beslut som påverkar antalet yttranden om förslag till rättsregler som ECB antar: man beslutade att inget yttrande skulle antas som svar på ett samrådsförfarande ECB anser att förslag till rättsregler endast marginellt berör ECB:s behörighetsområden. Till följd av detta beslut har ECB mellan 2016 och 2024 avstått från att avge ett yttrande på nationella samråd enligt följande: 2016 (25), 2017 (20), 2018 (4), 2019 (12), 2020 (12), 2021 (24), 2022 (15), 2023 (21) samt 2024 (19). Det är dock viktigt att betona att skyldigheten att samråda med ECB enligt beslut 98/415/EG kvarstår och är oförändrad, även om förslaget till rättsregler kan förefalla endast marginellt beröra ECB:s behörighetsområden. Samrådet med ECB är en process i två steg. Det första steget utgör den initiala skyldigheten att samråda med ECB när förslag till unionsrättsakter eller medlemsstaters rättsregler (även marginellt) berör ECB:s behörighetsområden. Det andra steget är ECB:s bedömning som kan leda till att ett yttrande antas – eller till ett beslut om att inte anta något yttrande, i fall där ett förslag till rättsregler endast marginellt berör ECB:s behörighetsområden, utan att väsentligt påverka dem, inbegripet när deras enda syfte är att införliva unionslagstiftning, såsom beskrivs i avsnitt 5.1 i dess riktlinjer.

Artikel 127.4 i fördraget:

¹ Rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler (EGT L 189, 3.7.1998, s. 42). Texten till beslut 98/415/EG återges i bilagan.

"4. Europeiska centralbanken ska höras

- om varje förslag till unionsrättsakt inom Europeiska centralbankens behörighetsområde,
- av nationella myndigheter om varje förslag till rättsregler inom Europeiska centralbankens behörighetsområde, dock inom de ramar och på de villkor som fastställs av rådet enligt förfarandet i artikel 129.4.

Europeiska centralbanken får i frågor inom sitt behörighetsområde avge yttranden till behöriga institutioner, organ eller byråer inom unionen eller till nationella myndigheter."

Artikel 282.5 i fördraget:

"5. Inom området för sina befogenheter ska Europeiska centralbanken höras om varje utkast till unionsakt samt om varje utkast till rättsregler på nationell nivå, och den får avge yttranden."

Artikel 4 i ECBS-stadgan:

"Enligt artikel 127.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

a) ska ECB höras

- om varje förslag till unionsrättsakt inom ECB:s behörighetsområde,
- av nationella myndigheter om varje förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde, dock inom de ramar och på de villkor som fastställs av rådet enligt förfarandet i artikel 41,

b) får ECB i frågor inom sitt behörighetsområde avge yttranden till institutioner, organ eller byråer inom unionen eller till nationella myndigheter."

Artikel 25,1 i ECBS-stadgan:

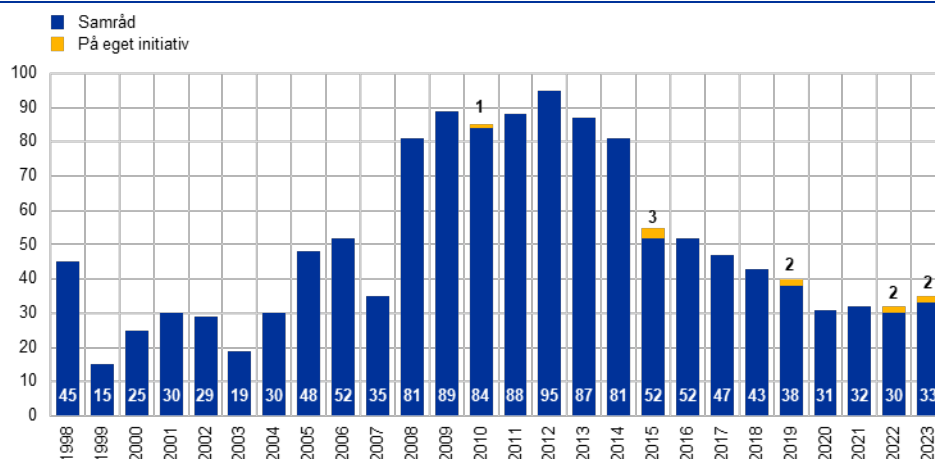
"ECB kan ge råd till och konsulteras av rådet, kommissionen och medlemsstaternas behöriga myndigheter om räckvidden och genomförandet av sådan unionsstiftning som avser tillsynen över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet."

Beslut 98/415/EG är hållet i ganska allmänna ordalag och för att det ska få full effekt måste de nationella myndigheterna ha en god förståelse för a) dess syften, b) samrådsskyldighetens omfattning, c) förfarandets praktiska genomförande och d) vilka konsekvenser ett uteblivet samråd med ECB kan få för de berörda nationella rättsreglernas legalitet. Dessa riktlinjer bygger vidare på de erfarenheter som gjorts av att tillämpa beslut 98/415/EG sedan 1999 och syftar till att informera alla nationella myndigheter som är med och utarbetar rättsregler om dessa fyra aspekter så att de är fullt medvetna om sina rättigheter och skyldigheter. Dessa riktlinjer innehåller också en rad rekommendationer som ska säkerställa att samrådet med ECB sker så smidigt som möjligt. Dessa riktlinjer kan dock inte besvara alla tänkbara scenarier med absolut säkerhet, och därför är det viktigt att bedöma behovet av

samråd med ECB utifrån det enskilda fallet – något dessa riktlinjer kan hjälpa till med. För att göra sådana bedömningar i det enskilda fallet uppmanar ECB myndigheterna att beakta förteckningen över nyligen antagna yttranden och beslut om att inte anta något yttrande (se avsnitt 6.8.1) om EUR-Lex.

Diagram 1

Antal yttranden från ECB som svar på nationella myndigheters samråd, inklusive yttranden på eget initiativ (markerade i annan färg).

Källa: ECB, data från EUR-Lex.

2 Målsättningarna med beslut 98/415/EG

I den s.k. *OLAF*-domen² förtydligade Europeiska unionens domstol (domstolen) syftena med artikel 127.4 i fördraget vad gäller skyldigheten att höra ECB om varje förslag till unionsrättsakt inom ECB:s behörighetsområde. Enligt domstolen har denna skyldighet "huvudsakligen till syfte att säkerställa att den som upprättar en sådan rättsakt avvaktar med att anta denna till dess det organ hörts som, genom de specifika uppgifter som det har på det aktuella området enligt gemenskapens ramverk och med sin stora sakkunskap, särskilt kan bidra till det planerade lagstiftningsförfarandet".

Även om *OLAF*-domen rör EU-institutionernas skyldighet att höra ECB om förslag till unionsrättsakter, bidrar den också till att förtydliga medlemsstaternas skyldigheter att höra ECB om nationella förslag till rättsregler. Av *OLAF*-domen kan slutsatsen dras att den främsta målsättningen med beslut 98/415/EG är att ge ECB möjligheten att i ett lämpligt skede ge nationella lagstiftare expertråd om förslag till rättsregler på områden som faller inom ECB:s behörighetsområde. Rådgivningen ska säkerställa att nationella rättsregler a) bidrar till att uppnå ECB:s och/eller Eurosystemets/Europeiska centralbankssystemets (ECBS) mål, b) är förenliga med Eurosystemets/ECBS och/eller ECB:s regelverk och c) står i överensstämmelse med Eurosystemets/ECBS och/eller ECB:s policy.

Skyldigheten att samråda med ECB i enlighet med beslut 98/415/EG är tänkt att fungera som ett förebyggande system varigenom problem med potentiellt inkompatibla eller inkonsekventa nationella rättsregler kan förhindras. Samrådet måste därför ske innan rättsreglerna passerat förslagsstadiet eller, närmare bestämt, vid en tidpunkt då ECB:s yttrande fortfarande kan beaktas av de nationella myndigheter som deltar i utarbetandet och antagandet av rättsreglerna.

Skyldigheten att samråda med ECB har i praktiken gett medlemsstaterna möjlighet att säkerställa att deras nationella lagstiftning, inbegripet den lagstiftning som rör deras nationella centralbanker, är förenlig med fördraget och ECBS-stadgan, i enlighet med artikel 131 i fördraget och artikel 14.1 i ECBS-stadgan.

Samrådsförfarandet enligt beslut 98/415/EG har ytterligare ett antal fördelar. Det är ett värdefullt instrument som främjar utbyte av information och expertis. Samråd är ett viktigt sätt att hålla ECB underrättat om rättsutvecklingen inom ECB:s behörighetsområde i medlemsstaterna. Den kunskap som ECB får genom att granska förslag till rättsregler inom ramen för samrådet är av stort värde när ECB senare ska formulera sin egen ståndpunkt, t.ex. när liknande frågor diskuteras inom unionen eller andra internationella sammanhang. Samtidigt som man beaktar nationella rättsliga särdrag är ECB:s yttranden baserade på sådana expertkunskaper

---

Mål C-11/00 Europeiska gemenskapernas kommission mot Europeiska centralbanken, ECLI:EU:C:2003:395, särskilt punkterna 110 och 111 i domen. I målet ansåg domstolen att kommissionen handlat korrekt och ogiltigförklarade Europeiska centralbankens beslut ECB/1999/5 av den 7 oktober 1999 om bedrägeribekämpning (EGT L 291, 13.11.1999, s. 36). Domen är betydelsefull eftersom den klargör ECB:s rådgivande roll. I målet granskade domstolen, på ECB:s initiativ, för första gången syftena med artikel 127.4 i fördraget.

som ECB har tillägnat sig inom ramen för sina uppgifter, främjar yttrandena harmoniseringen av medlemsstaternas lagstiftning inom ECB:s behörighetsområde och bidrar till att förbättra den nationella lagstiftningen³. ECB:s yttranden kan också användas av domstolen (i mål som gäller huruvida de berörda rättsreglerna står i överensstämmelse med fördraget) och nationella domstolar (i mål som gäller de nationella rättsreglernas tolkning eller giltighet).

I likhet med yttranden från andra EU-institutioner är ECB:s yttranden inte rättsligt bindande enligt vad som framgår av artikel 288 punkt 5 i fördraget. Nationella lagstiftare är med andra ord inte tvungna att följa ECB:s yttranden. Det system som upprättats genom beslut 98/415/EG har dock utformats för att säkerställa att nationella rättsregler inte antas förrän ECB:s yttrande har kunnat tas i beaktande. Systemet har visat sig fungera bra och de nationella lagstiftarna har i allmänhet varit villiga att ändra eller till och med dra tillbaka förslag till rättsregler hellre än att anta rättsregler som inte står i överensstämmelse med ECB:s ståndpunkt.

Slutligen bidrar skyldigheten att samråda med ECB också till ECB:s externa kommunikation med allmänheten och marknadsdeltagarna. ECB uppmuntrar till transparens och därför offentliggörs i allmänhet yttranden som utgör svar på de nationella myndigheternas samråd i EUR-Lex så snart de antagits och översänts till den samrådande myndigheten.

---

³ Se punkt 140 i generaladvokatens förslag till avgörande i mål C-11/00 till vilken domstolen hänvisar i punkt 110 i sin dom mål C-11/00.

3 Omfattningen av skyldigheten att samråda med ECB

3.1 Samrådande myndigheter

Artikel 2.1 och 2.2 i beslut 98/415/EG

"1. Medlemsstaternas myndigheter skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde enligt fördraget [...].

2. Vidare ska myndigheterna i de medlemsstater som inte är deltagande medlemsstater höra ECB om varje förslag till rättsregler rörande instrumenten för monetär politik."

3.1.1 Myndigheter som omfattas

Av artikel 2.1 i beslut 98/415/EG framgår att "medlemsstaternas myndigheter" är skyldiga att höra ECB om förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde". Eftersom beslut 98/415/EG gäller för alla medlemsstater är de myndigheter som berörs inte enbart myndigheterna i de medlemsstater som har euron som valuta (medlemsstaterna i euroområdet) utan också myndigheter i de medlemsstater som ännu inte infört euron (*medlemsstater utanför euroområdet*).

Medlemsstaternas myndigheter är de "myndigheter som utarbetar förslag till rättsregler" i enlighet med artikel 3.1 i beslut 98/415/EG. Av artikel 4 i beslut 98/415/EG framgår dessutom att den samrådande myndigheten inte behöver vara identisk med "den myndighet som antar förslaget" eller med "den myndighet som tar initiativet till ett förslag till rättsregler".

I praktiken håller ett stort antal olika myndigheter samråd med ECB. I de fall med lagstiftning som går via det nationella parlamentet har ECB i allmänhet hörts av ministern med ansvar för att ta fram det förslag till rättsregler som faller inom ECB:s behörighetsområde. När initiativ till lagstiftningen tas av en parlamentsledamot och inte av regeringen, är det parlamentet som ska samråda med ECB, vilket beskrivs närmare här nedan i avsnitt 3.1.2. Ibland kanaliseras sådana samråd via nationella centralbanker som agerar på den samrådande myndighetens vägnar. De nationella centralbankerna och de nationella behöriga myndigheterna samråder också med ECB i sin egenskap av en myndighet med egen normgivningsmakt eller, ibland, med sin egen initiativrätt för lagstiftning.

När det gäller lagstiftning som antas genom något annat förfarande hörs ECB i allmänhet av den myndighet som är behörig att anta den berörda rättsakten, t.ex. en medlem i den nationella regeringen.

Slutligen har ECB också hörts av nationella myndigheter (t.ex. nationella centralbanker, tillsynsmyndigheter, konkurrensmyndigheter, myndigheter med ansvar för att ingripa mot penningtvätt och specialmyndigheter såsom myndigheter med ansvar för införandet av euron) som de jure eller de facto varit delaktiga i antagningsförfarandet. I dessa fall har ECB:s inställning varit att samrådet varit korrekt om det varit uppenbart att en sådan myndighet agerat på den initierande eller antagande myndighetens vägnar.

3.1.2 De nationella parlamentens roll

Enligt beslut 98/415/EG avser nationella parlament även myndigheter som "utarbetar förslag till rättsregler" när de diskuterar förslag till rättsregler som faller inom ECB:s behörighetsområde och som föreslagits av en eller flera parlamentsledamöter⁴. De nationella parlamenten måste själva, på grundval av sina interna förfaranderegler, besluta om hur ECB ska höras innan de antar sådana förslag till rättsregler som faller inom ECB:s behörighetsområde och som föreslagits av en eller flera parlamentsledamöter för att säkerställa både att sådana samråd når ECB efter det att de har förts upp på det nationella parlamentets lagstiftningsagenda och att ECB ges tillräckligt med tid för att anta sitt yttrande. Eftersom det är det nationella parlamentet, inte dess enskilda ledamöter, som ska betraktas som en "nationell myndighet" i den mening som avses i artikel 127.4 i fördraget och artikel 4 i ECBS-stadgan och som en "myndighet i en medlemsstat" i den mening som avses i beslut 98/415/EG, antar ECB inga yttranden baserade på samråd med en eller flera ledamöter i ett nationellt parlament om det är uppenbart att detta samråd inte har godkänts av det nationella parlamentet i enlighet med dess egna regelverk.

En nationell regering kan också på eget initiativ höra ECB om förslag till rättsregler som föreslagits av ledamöter av det nationella parlamentet i enlighet med nationell rätt.

3.2 Vilka förslag till rättsregler omfattas?

Artikel 1.1 i beslut 98/415/EG:

"1. I detta beslut avses med

[...]

"förslag till rättsregler: alla regler som, så snart de blir rättsligt bindande och allmänt tillämpliga inom en medlemsstats territorium, reglerar ett obegränsat antal fall och riktas till ett obegränsat antal fysiska eller juridiska personer."

Av artikel 2.1 i beslut 98/415/EG framgår att medlemsstaternas myndigheter ska höra ECB om "varje förslag till rättsregler" inom ECB:s behörighetsområde. I

⁴ Detta gäller även för fall då parlamentsledamöter föreslår ändringar av sådana förslag till rättsregler som presenterats av regeringen och som kan komma att medföra att förslaget till rättsregler hamnar inom ECB:s behörighetsområde.

artikel 1.1 i beslut 98/415/EG definieras uttrycket "förslag till rättsregler". Definitionen omfattar regler som, så snart de blir rättsligt bindande och allmänt tillämpliga i hela medlemsstaten (eller ett geografiskt definierat område), reglerar "ett obegränsat antal fall och riktas till ett obegränsat antal" fysiska eller juridiska personer. Detta inbegriper förslag till rättsregler som utarbetats av regeringen och som blir effektiva rättsregler när de antas, oavsett hur länge rättsreglernas verkan består.

Definitionen innefattar dock inte förslag till rättsregler vars enda syfte är att införliva unionsdirektiv i medlemsstaternas nationella lagstiftning, enligt vad som framgår av artikel 1.2 i beslut 98/415/EG. ECB anser att detta undantag inte skulle gälla fall av införlivande där den nationella lagstiftaren använder sitt utrymme för skönsmässig bedömning vid införlivandet och väsentligt påverkar ECB:s behörighetsområden, särskilt ECB:s /Eurosystemets roll och uppgifter, särskilt genom att tilldela en nationell centralbank en ny uppgift eller väsentligt ändra en nationell centralbanks aktuella uppgifter⁵.

Enligt artikel 25.1 i ECBS-stadgan förtydligas att ECB dessutom kan ge råd till och konsulteras av medlemsstaternas behöriga myndigheter om genomförandet av sådan unionslagstiftning som avser tillsynen över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet.

ECB granskar huruvida det förslag till rättsregler som ett samråd handlar om verkligen är ett förslag till rättsregler enligt definitionen i artikel 1.1 i beslut 98/415/EG och kommer i allmänhet inte att avge något yttrande om så inte är fallet.

3.2.1 Rättsligt bindande regler

Skyldigheten att höra ECB är inte begränsad till förslag till rättsregler som måste antas av ett parlament. Beslut 98/415/EG omfattar alla typer av rättsligt bindande regler, inbegripet lagdekret och sekundärlagstiftning.

Lagdekret

I dessa riktlinjer avser "lagdekret" bestämmelser som regeringen antar och ger full verkan eftersom ärendet är brådskande eller det föreligger ett extraordinärt behov. Därefter ska dessa lagdekret ratificeras och/eller ändras av parlamentet, vilket kan ske strax därefter eller också flera månader efter antagandet. Förslag till lagdekret utgör därmed "förslag till rättsregler" som ECB ska höras om innan de antas av regeringen, oberoende av om ärendet är brådskande eller det föreligger ett extraordinärt behov⁶.

⁵ Se avsnitt 3.4 i dessa riktlinjer.

⁶ Observera att om ärendet är brådskande eller det föreligger ett extraordinärt behov får den samrådande myndigheten sätta en tidsfrist för ECB – som normalt ska vara minst en månad – att avge ett yttrande i enlighet med artikel 3.2 i beslut 98/415/EG (se avsnitt 6.3 i dessa riktlinjer). Den samrådande myndigheten måste dock ange orsaken till att ärendet brådskar.

Sekundärlagstiftning

Det är inte nödvändigt att samråda med ECB om all sekundärlagstiftning, vilken inbegriper de nationella centralbankernas eller tillsynsmyndigheternas allmänt tillämpliga rättsakter som genomför sådan primärlagstiftning som faller inom ECB:s behörighetsområde. Sett till syftena med beslut 98/415/EG ska ett yttrande endast begäras från ECB när det rör sig om sekundärlagstiftning där den fråga som förslaget till föreskrifter gäller har ett nära samband med ECB:s uppgifter och om inverkan på områdena inom ECB:s behörighetsområde skiljer sig från de effekter som primärlagstiftningen för med sig.

3.2.2 Ändringar av förslag till rättsregler

Skyldigheten att höra ECB angående ändringar av förslag till rättsregler som redan har överlämnats till ECB för ett yttrande gäller för betydande ändringar som i sak påverkar de föreslagna rättsreglerna. Man bör skilja mellan två olika fall. I det första fallet föreslås betydande ändringar innan ECB antagit sitt yttrande. I sådana fall förväntar sig ECB att den samrådande myndigheten så snart som möjligt överlämnar det ändrade förslaget till rättsregler till ECB så att ECB:s yttrande kan baseras på den mest aktuella texten. I det andra fallet föreslås betydande nya bestämmelser efter det att ECB antagit sitt yttrande. I denna situationen bör ECB, i analogi med domstolens praxis om kravet på att på nytt samråda med unionens institutioner om ändrade förslag till rättsregler⁷, höras på nytt avseende ändringarna, i exceptionella fall där förslaget till rättsregler har genomgått väsentliga ändringar av icke-teknisk natur jämfört med den version som ECB tidigare har hörts om. ECB behöver dock inte höras ytterligare en gång om ändringarna främst företas för att beakta de synpunkter som ECB gett uttryck för i sitt yttrande. ECB vill emellertid gärna informeras om vilka åtgärder som vidtas med anledning av dess yttranden och uppskattar detaljerad information om sådana ändringar.

3.3 ECB:s behörighetsområde

Av artikel 2.1 i beslut 98/415/EG framgår att medlemsstaternas myndigheter ska höra ECB "om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde". Detta omfattar självklart förslag till rättsregler med betydelse för ECBS grundläggande uppgifter enligt artikel 127.2 i fördraget (dvs. att utforma och genomföra unionens monetära politik, genomföra valutatransaktioner, inneha och förvalta medlemsstaternas officiella valutareserver samt främja ett väl fungerande betalningssystem) samt uppgifter enligt artikel 128.1 i fördraget (utgivning av eurosedlar). Det innehåller också förslag till rättsregler som påverkar en rad andra uppgifter som tilldelats ECBS i enlighet med fördraget, särskilt 1. de särskilda

⁷ Se mål 41/69 *ACF Chemiefarma* mot *kommissionen*, ECLI:EU:C:1970:71, punkt 3; mål 817/79 *Buyl* mot *Commission*, ECLI:EU:C:1982:36, punkt 1; mål C-392/95 *Parliament* mot *rådet*, ECLI:EU:C:1997:289, punkt 15; mål C-408/95 *Eurotunnel m.fl.* mot *SeaFrance*, ECLI:EU:C:1997:532, punkt 46; mål 58/01 *Océ van der Grinten NV* mot *Commissioners of Inland Revenue*, ECLI:EU:C:2003:495, punkterna 100 och 102.

uppgifter som ECB tilldelats i fråga om tillsyn över kreditinstitut inom den gemensamma tillsynsmekanismen enligt artikel 127.6 i fördraget, och 2) ECB:s insamling, med bistånd av de nationella centralbankerna, av nödvändig statistisk information för att utföra ECBS uppgifter och vid behov bidra till harmoniseringen av regler och praxis för insamling, sammanställning och distribution av statistik inom dess behörighetsområde enligt artikel 5 i ECBS-stadgan.

I artikel 2.1 i beslut 98/415/EG räknas ett antal kategorier av frågor upp som uttryckligen anses falla inom ECB:s behörighetsområde. ECB ska höras av nationella myndigheter om förslag till rättsregler som rör dessa frågor, även förslaget till nationella rättsregler endast berör ECB:s behörighetsområden marginellt, utan att i väsentlig grad påverka dem, vilket i så fall får till följd att ECB beslutar att inte anta något yttrande⁸.

Artikel 2.1 i beslut 98/415/EG:

"1. Medlemsstaternas myndigheter skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde enligt fördraget och särskilt i fråga om följande:

- Valutafrågor.
- Betalningsmedel.
- Nationella centralbanker.
- Insamling, sammanställning och distribution av monetär och finansiell statistik samt statistik rörande banker, betalningssystem och betalningsbalanser.
- Clearing- och betalningssystem.
- Regler som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet."

Icke-uttömmande översikt över ECB:s behörighetsområde

Det framgår tydligt av ordalydelsen i artikel 2.1 och skäl 3 i beslut 98/415/EG att uppräknningen i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG inte är uttömmande.

Vidare framgår, vilket diskuteras mer i detalj i nästa punkt, av artikel 2.2 i beslut 98/415/EG att myndigheterna i medlemsstater utanför euroområdet ska höra ECB om varje förslag till rättsregler rörande instrumenten för den monetära politiken.

Artikel 2.2 i beslut 98/415/EG:

"2. Vidare ska myndigheterna i de medlemsstater som inte är deltagande medlemsstater höra ECB om varje förslag till rättsregler rörande instrumenten för monetär politik."

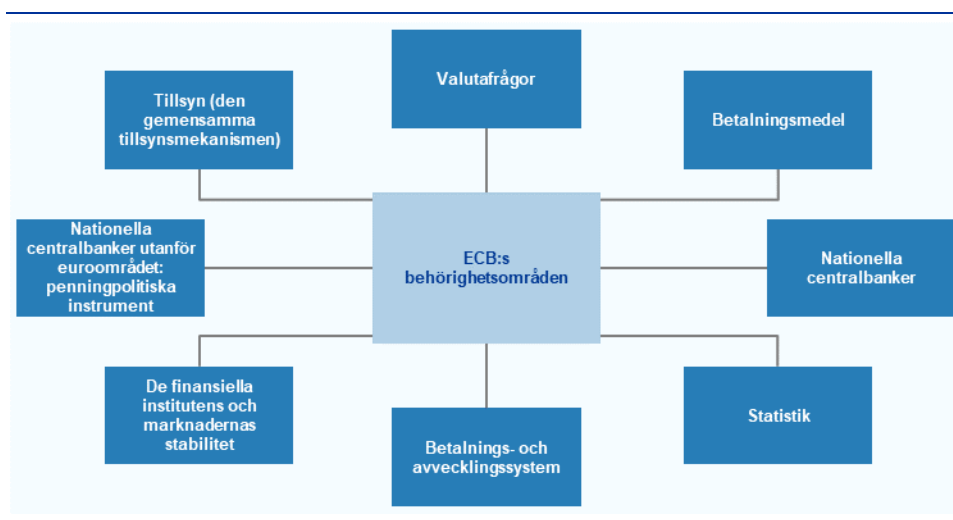
---

⁸ Se avsnitt 5 i dessa riktlinjer.

Anledningen till att beslut 98/415/EG på detta sätt skiljer mellan medlemsstater i respektive utanför euroområdet är att penningpolitiska instrument (t.ex. kassakravssystem) inte längre beslutas av nationella myndigheter i medlemsstaterna i euroområdet. I femte skälet i beslut 98/415/EG förtydligas dock att skyldigheten att höra ECB inte omfattar beslut som myndigheterna i medlemsstater utanför euroområdet fattar i samband med genomförandet av sin monetära politik (t.ex. beslut om fastställande av räntesatser).

Diagram 1

Icke-uttömmande översikt över ECB:s behörighetsområden

Källa: ECB.

3.3.1 Valutafrågor och betalningsmedel

I ECB:s yttranden om valutafrågor och betalningsmedel behandlas förslag till rättsregler angående en rad olika frågor. Några exempel är åtgärder avseende införandet av euron (redenominering av nationell valuta, redenominering av offentlig och privat skuld, dubbel prissättning, avrundningsregler, inklusive avrundningsregler för kontantbetalningar (t.ex. i steg om 1 cent eller 2 cent), ersättande av nationella referenskurser, m.m.) lagliga betalningsmedel, begränsningar av kontantbetalningar, både rent allmänt över vissa beloppsgränser eller mer specifikt (t.ex. avseende betalningen av sociala avgifter, fastighetstransaktioner); säkerställa att kreditinstitut tillhandahåller en miniminivå av kontanttjänster och tillgång till kontanter i samhället mer allmänt, skatteregler som motverkar användningen av kontanter, jubileumsmynt, upphovsrätt avseende sedlar och mynt, förebyggande av förfalskningar, valörer, tekniska specifikationer, återvinning, äkthets- och kvalitetskontroll av sedlar och mynt, främjande av digitala betalningsmedel samt utgivning av elektroniska pengar.

3.3.2 Nationella centralbanker

Många av de yttranden som ECB antar gäller förslag till rättsregler som rör de nationella centralbankerna. Dessa yttranden rör rättsregler med betydelse för de nationella centralbankernas eller deras direktionsledamöters ställning, särskilt vad gäller olika aspekter av centralbankens oberoende. Ett antal antagna yttranden rör de nationella centralbankernas pensionssystem och begränsningar, lönerna till de nationella centralbankernas personal och ledamöterna i de nationella centralbankernas beslutsfattande organ, samt utnämningsskriterierna för centralbankschefer och ledamöter i de nationella centralbankernas beslutsfattande organ. Flera yttranden handlar också om de nationella centralbankernas uppgifter och penningpolitik, inklusive iakttagandet av förbudet mot monetär finansiering enligt artikel 123 i fördraget, de nationella centralbankernas valutareserver, ställande av säkerhet i samband med de nationella centralbankernas kredittransaktioner samt nationella centralbankers kassakrav i medlemsstater utanför euroområdet. Andra yttranden har t.ex. behandlat institutionella förändringar inom de nationella centralbankerna och deras ställning, deras redovisning, utdelningar, rekapitalisering, rapportering och revision, deltagande i internationella monetära institutioner, positiv särbehandling, sekretess samt alla andra aspekter som rör regleringen av de nationella centralbankernas verksamhet och som omfattas av lagstiftningen för de nationella centralbankerna (t.ex. tillhandahållande av likviditetsstöd i nödlägen). ECB har också vid ett flertal tillfällen ombetts yttra sig över förslag till rättsregler som berör de nationella centralbankernas icke-ECBS-relaterade uppgifter, framför allt för att bedöma huruvida dessa uppgifter överensstämmer med förbudet mot monetär finansiering och/eller med målen och uppgifterna för ECBS⁹.

3.3.3 Insamling, sammanställning och distribution av monetär och finansiell statistik samt statistik rörande banker, betalningssystem och betalningsbalanser

ECB:s behörighet att samla in statistiska uppgifter framgår av artikel 5 i ECBS-stadgan. Enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 2533/98¹⁰ ska alla medlemsstater organisera sig på statistikområdet och helt och fullt samarbeta med ECBS för att garantera att förpliktelseerna enligt artikel 5 i ECBS-stadgan fullgörs. Europeiska centralbanken är medveten om att rapporteringsreglerna skiljer sig mellan medlemsstaterna. Därför brukar ECB, när den hörs om förslag till nationella rapporteringsregler, lämna allmängiltiga kommentarer vars syfte är att dra uppmärksamheten till sådana aspekter i förslaget som skulle kunna förtydligas. Relevanta samråd har gällt t.ex. betalningsbalansstatistik, överföring av statistiska uppgifter mellan ECB och ECBS och nationella centralbanker utanför euroområdet, nationella statistikkrav för olika finansiella instrument och investeringspositioner, omfattningen av uppgifter i kreditregistret, rapportering av vissa uppgifter för

⁹ Enligt artikel 14.4 i ECBS-stadgan kan de nationella centralbankerna utföra andra uppgifter än de som anges i ECBS-stadgan, såvida inte ECB-rådet finner att dessa uppgifter strider mot ECBS mål och uppgifter.

¹⁰ Rådets förordning (EG) nr 2533/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens insamling av statistiska uppgifter (EUT L 318, 27.11.1998, s. 8).

finansiella stabilitetsändamål, tillgången till centrala kreditregister, AnaCredit förordningen¹¹ samt vilken roll som nationella centralbanker utanför euroområdet kan spela för insamlingen av statistiska uppgifter.

3.3.4 Betalnings- och avvecklingssystem

De samråd som ägt rum om betalnings- och avvecklingssystem har berört förslag till rättsregler med betydelse för olika aspekter av betalnings- och avvecklingssystemens funktion, t.ex. deras tillsyn, centrala motparter, slutgiltig avveckling, nettoavvecklingssystem eller system för bruttoavveckling av betalningar i realtid, nettning och säkerheter dematerialisering och/eller digitalisering av värdepapper samt vilken inverkan cybersäkerhetskrav har för på marknadsinfrastrukturer.

3.3.5 Regler som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet

I sjätte strecksatsen i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG hänvisas till regler "som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet". Av artikel 2.1 sjätte strecksatsen i beslut 98/415/EG framgår också att medlemsstaterna "skall" höra ECB om de förslagna rättsreglerna har en "påtaglig inverkan" på den finansiella stabiliteten utom i fall då, i enlighet med artikel 1.2, rättsreglernas enda syfte är att överföra unionsdirektiv till medlemsstatens lagstiftning¹². Den sjätte strecksatsen i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG måste också betraktas tillsammans med artikel 25.1 i ECBS-stadgan där det framgår att ECB "kan" konsulteras av medlemsstaternas behöriga myndigheter om "genomförandet av sådan unionslagstiftning som avser tillsynen över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet".

Ett betydande antal yttranden antas av ECB enligt artikel 2.1 sjätte strecksatsen i beslut 98/415/EG. I samrådsförfaranden har ECB antagit flera yttranden som gäller föreslagna ändringar av den institutionella strukturen för tillsynen i medlemsstaterna. ECB har också regelbundet hörts om större ändringar av tillsynsreglerna avseende kreditinstitut och finansinstitut samt frågor som berör de regler som tillämpas för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism, samt rekonstruktion och likvidation av kreditinstitut och finansiella institut. ECB har ofta hörts om förslag till rättsregler som skulle kunna ha en betydande inverkan på marknaderna, t.ex. lagstiftning om ställande av finansiella säkerheter, värdepapperisering och regler för säkerställda obligationer samt dematerialisering av värdepapper.

Mot bakgrund av kriser på de finansiella marknaderna har ECB även antagit ett antal yttranden där de nationella rättsreglerna syftade till att förbättra

¹¹ Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 2016/867 av den 18 maj 2016 om insamling av detaljerad data om krediter och kreditrisker (ECB/2016/13) (EUT L 144, 1.6.2016, s. 44).

¹² För det senare, se avsnitt 3.4 i dessa riktlinjer.

insättningsgarantisystemen alternativt säkerställa eller stärka stabiliteten på den finansiella marknaden.

Slutligen har ECB rådfrågats om olika förslag till rättsregler som skulle kunna påverka den fria rörligheten av kapital, växelkurspolitik (t.ex. beskattning av finansiella transaktioner), särskilda avgifter eller skatter som påförs kredit- och/eller finansinstitut, lagstiftning om omstrukturering av villkoren för hypotekslån och andra privata lån samt andra förslag till rättsregler av ekonomisk eller finansiell betydelse.

3.3.6 Tillsynen över kreditinstitut

Vad gäller den rättsliga grunden för samråd med ECB om förslag till nationella rättsregler som rör SSM ska ordalydelsen i den sjätte strecksatsen i artikel 2.1 i rådets beslut 98/415/EG och i synnerhet hänvisningen till regler som "har en påtaglig inverkan" på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet bör inte anses begränsa skyldigheten att samråda med ECB. Som tidigare nämnts framgår det tydligt av ordalydelsen i skäl 3 och artikel 2.1 i rådets beslut 98/415/EG att uppräknningen av områden i beslut 98/415/EG inte är uttömmande. I och med inrättandet av den gemensamma tillsynsmekanismen ingår dessa tillsynsuppgifter nu även i ECB:s behörighetsområde i enlighet med dess rådgivande funktion enligt artikel 127.4 i fördraget.

Samråd med nationella myndigheter om förslag till rättsregler som berör tillsynen över kreditinstitut berör de nationella behöriga myndigheternas befogenheter och uppgifter, de nationella behöriga myndigheternas institutionella struktur och styrning, även vad gäller deras deltagande i den gemensamma tillsynsmekanismen, informationsutbyte, förfarandemässiga aspekter på tillsynen över kreditinstitut, såsom lämplighetsbedömning av kreditinstitutens styrelseledamöter, tillsynsavgifter, bedömningen av kreditinstitutens betydelse, nära samarbete med medlemsstater som inte har antagit euron.

3.4 Genomförandelagstiftning

Artikel 1.2 i beslut 98/415/EG

"2. Förslag till rättsregler inbegriper inte förslag till regler vilkas enda syfte är att överföra gemenskapsdirektiv till medlemsstaternas lagstiftning".

Som nämnts ovan behöver medlemsstaterna, i enlighet med artikel 1.2 i beslut 98/415/EG, inte höra ECB om förslag till rättsregler vars enda syfte är att införliva unionsdirektiv i nationell lagstiftning. Skälet för detta undantag är att ECB, i enlighet med artiklarna 127.4 och 282.5 i fördraget, redan har hörts om förslaget till unionsrättsakt och att det är onödigt att utvidga ECB:s rådgivande funktion till förslag till rättsregler vars enda syfte är att överföra unionsrättsakten. Det är inte heller kommissionens eller ECB:s ansvar att bedöma om nationella införlivandeåtgärder är förenliga med unionsdirektiv.

ECB anser att samma undantag gäller för förslag till nationella rättsregler som syftar till att genomföra unionsförfordningar, underlätta deras tillämpning eller genomföra alternativ som framgår i dessa, förutsatt att sådana förslag till nationella rättsregler inte påverkar frågor som faller inom ECB:s behörighetsområde och som skiljer sig från följderna av själva förordningen (om vilka ECB borde ha hörts av EU-institutionerna).

Kravet på samråd med ECB kan dock inte per se uteslutas i fall där förslag till nationella rättsregler syftar till att införliva direktiv (eller genomföra eller tillämpa förordningar) och där den nationella lagstiftaren använder sitt utrymme för skönsmässig bedömning vid införlivandet (eller genomförandet) utöver det som tydligt anges i direktivet eller förordningen. När detta utrymme för skönsmässig bedömning i väsentlig utsträckning berör ECB:s behörighetsområden, särskilt ECB:s/Eurosystemets/ECBS roll och uppgifter, särskilt genom att tilldela en nationell centralbank en ny uppgift eller väsentligt ändra en nationell centralbanks aktuella uppgifter, gäller skyldigheten att samråda (eftersom artikel 2.1 tredje strecksatsen i beslut 98/415/EG nämner de nationella centralbankerna). ECB:s och/eller de nationella centralbankernas oberoende och efterlevnaden av förbudet mot monetär finansiering enligt de relevanta fördragsbestämmelserna utgör en viktig del av alla bedömningar, inbegripet bedömningen av nya uppgifter för nationella centralbanker (eller väsentliga ändringar av de nationella centralbankernas aktuella uppgifter) som härrör från direktiv eller förordningar. I dessa fall bör ECB höras och kan komma att anta ett yttrande. Dessutom har medlemsstaterna hört ECB om införlivandet av kapitalkravsdirektivet¹³, och ECB har vid några tillfällen antagit yttranden inom detta område baserat på sina tillsynsbefogenheter (t.ex. om förslag till rättsregler om bedömningen av förvärv av kvalificerade innehav i kreditinstitut och lämplighetsbedömningar av utnämnda personer i kreditinstitut). Medlemsstaterna har också hört ECB om införlivandet av direktivet om återhämtning och resolution av banker¹⁴, och ECB har antagit yttranden, särskilt avseende lagstiftning där en nationell centralbank har tilldelats en resolutionsroll, t.ex. genom att utse den nationella centralbanken till resolutionsmyndighet eller genom att föreskriva kreditramar från den nationella centralbanken till insättningsgarantisystemet.

I ett begränsat antal fall har ECB uppmuntrat nationella myndigheter att höra ECB om förslag till rättsregler som införlivar unionsdirektiv som är av särskild betydelse för ECBS. Exempel på detta är direktivet om slutlig avveckling¹⁵ och

---

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

¹⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper (EGT L 166, 11.6.1998, s. 45).

säkerhetsdirektivet¹⁶ samt efterföljande ändringar av dessa¹⁷. ECB:s yttranden som blev konsekvensen av det stora antalet konsultationer om förslag till rättsregler som syftade till att införliva de båda direktiven i nationell lag har varit ett värdefullt bidrag i arbetet att stärka den rättsliga ramen för Eurosystemet samt att främja stabiliteten i det finansiella systemet.

ECB har även avgett ett yttrande på eget initiativ om ratificering eller genomförande av ett avtal om postala betaltjänster samt uppmanat nationella myndigheter att samråda med ECB i de fall då specifika nationella förslag till rättsregler omfattar mer än enbart ratificering av avtalet.

Det förekommer också att medlemsstater själva tar initiativ till att samråda med ECB när det gäller förslag till rättsregler som syftar till att införliva ett direktiv i nationell lagstiftning trots att medlemsstaten inte har någon formell skyldighet men där ECB anses ha särskild expertis. I sådana fall är ECB beredd att svara på varje formell eller informell frivillig nationell anhållan om ett yttrande samt att bistå med råd om förslagen till förberedda övergångsåtgärder – även om det inte föreligger någon formell skyldighet att samråda med ECB – men endast i den mån som förslaget till rättsregler föranleder särskilda kommentarer med avseende på ECB:s behörighetsområde.

Europeiska systemrisknämnden (ESRB) är ett nytt organ, inrättat i december 2010, som har till uppdrag att övervaka risknivån i det finansiella systemet som helhet. ESRB kan bland annat utfärda rekommendationer inom sitt eget behörighetsområde samt övervakar i enlighet med artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010¹⁸ hur dess rekommendationer har följts upp. Med tanke på den funktion som ESRB spelar här behöver ECB inte höras om förslag till rättsregler som genomför ESRB:s rekommendationer, utan att det påverkar medlemsstaternas allmänna skyldighet att samråda med ECB enligt beslut 98/415/EG enligt vad som beskrivs i dessa riktlinjer.

---

¹⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet (EGT L 168, 27.6.2002, s. 43).

¹⁷ Särskilt genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/44/EG av den 6 maj 2009 om ändring av direktiv 98/26/EG om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper och direktiv 2002/47/EG om ställande av finansiell säkerhet, vad gäller sammanlänkade system och kreditfordringar (EUT L 146, 10.6.2009, s. 37). Ytterligare (smärre) ändringar antogs under de följande åren.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd (EUT L 331, 15.12.2010, s. 1).

4 Fall där ECB avböjer att anta yttranden som svar på en begäran om samråd

4.1 Beslut om att inte anta något yttrande

ECB är inte skyldig att anta några yttranden och kommer därför inte automatiskt att göra detta som svar på varje samråd. Detta påverkar dock inte medlemsstaternas skyldighet att samråda med ECB när det aktuella förslaget till rättsregler endast marginellt berör ECB:s behörighetsområden.

ECB kommer inte att anta något yttrande om ett förslag till rättsregler endast marginellt berör ECB:s behörighetsområden, utan att väsentligt påverka dem. Det faktum att det i ett förslag till nationella rättsregler förekommer hänvisningar till något av de områden som förtecknas i beslut 98/415/EG eller rent formella eller administrativa ändringar av den relevanta rättsliga ramen föranleder inte nödvändigtvis ett ECB-yttrande.

ECB kommer inte att anta något yttrande när ett förslag till rättsregler rör införlivandet av unionslagstiftning, såvida inte den nationella lagstiftaren vid införlivandet använder sitt utrymme för skönsässig bedömning i väsentlig utsträckning berör ECB:s behörighetsområden, särskilt ECB:s/Eurosystemets/ECBS roll och uppgifter, t.ex. genom att tilldela en nationell centralbank en ny uppgift eller väsentligt ändra en nationell centralbanks aktuella uppgifter.

ECB har sett över behovet att anta ett yttrande om ett förslag till rättsregler tilldelar en nationell centralbank en ny uppgift eller väsentligt ändrar en nationell centralbanks aktuella uppgifter med beaktande av de principer som fastställs i domen i målet *Banka Slovenije*¹⁹. Mot bakgrund av domen i målet *Banka Slovenije* antar ECB inte automatiskt ett yttrande om nationell lagstiftning på grund av att den tilldelar en nationell centralbank en ny uppgift eller väsentligt ändrar en nationell centralbanks aktuella uppgifter, såvida inte den nya uppgiften negativt påverkar den nationella centralbankens oberoende eller bryter mot förbudet mot monetär finansiering, eller på annat sätt är av icke-marginell betydelse för ECB:s behörighetsområde.

Om ECB formellt har hörts om ett förslag till rättsregler och beslutar att inte anta något yttrande kommer ECB att svara formellt genom en skrivelse riktad till den samrådande myndigheten där det framgår att ECB inte kommer att anta något yttrande. Av skrivelsen där det framgår att ECB inte kommer att anta något yttrande inom ramen för det aktuella samrådet framgår även skälen för detta, och kan hänvisa den samrådande myndigheten till tidigare antagna yttranden av betydelse²⁰. Alla sådana skrivelser finns i EUR-Lex.

¹⁹ Mål C-45/21, *Banka Slovenije*, ECLI:EU:C:2022:670.

²⁰ Se t.ex. LET/2024/01251 och LET/2024/05161.

4.2 Möjlighet till en informell begäran

Informella kontakter mellan å ena sidan de nationella myndigheterna och den berörda nationella centralbanken samt ECB:s personal å andra sidan kan äga rum innan det formella samrådet lämnas till ECB, om den samrådande myndigheten vill ha informell vägledning från ECB om behovet av att samråda med ECB i ett specifikt fall. Kontakter med ECB avseende sådan informell vägledning kan arrangeras via den berörda nationella centralbanken eller genom att lämna in en begäran till LegalActs.Team@ecb.europa.eu.

Sådana informella framställningar kan bidra till att undvika samråd i fall där det inte är helt klart för den samrådande myndigheten huruvida det är motiverat att anta ett ECB-yttrande. En informell begäran måste åtföljas av ett förslag till lagstiftning eller av en tillräckligt detaljerad beskrivning av de planerade åtgärderna.

5 Samrådsförfarandet

Artikel 4 i beslut 98/415/EG:

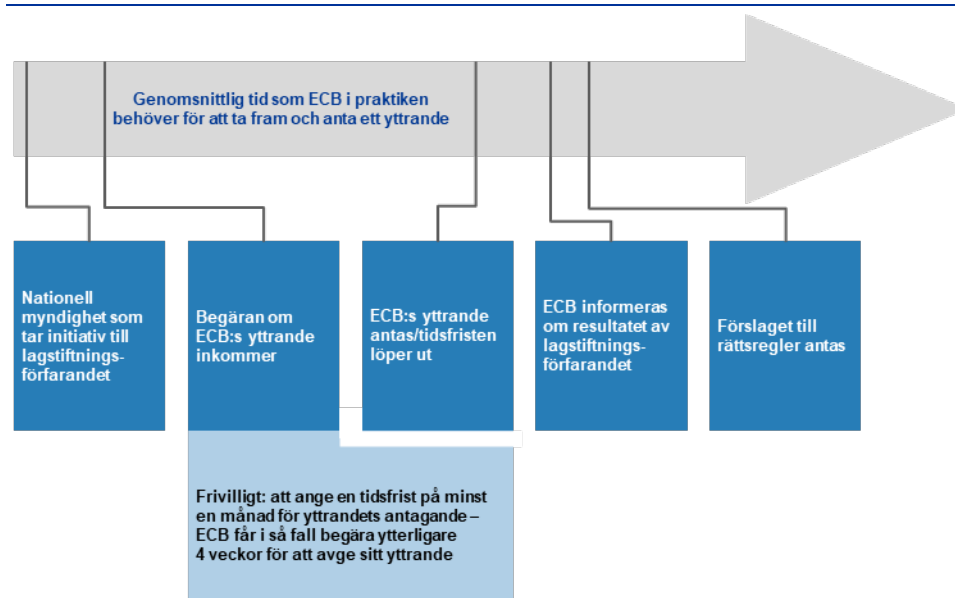
"Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att detta beslut faktiskt följs. I detta syfte skall den se till att ECB hörs i ett lämpligt skede så att den myndighet som tar initiativet till ett förslag till rättsregler kan beakta ECB:s yttrande innan den fattar beslut i saken och att den myndighet som antar förslaget, om frågan är om en annan myndighet än den som har utarbetat förslaget till de ifrågavarande rättsreglerna, får kännedom om ECB:s yttrande".

5.1 Tidpunkten då ECB ska höras

Av artikel 4 i beslut 98/415/EG framgår att ECB ska höras "i ett lämpligt skede" av lagstiftningsförfarandet. Detta innebär att de nationella förfarandena ska vara utformade så att samrådet sker vid en tidpunkt i lagstiftningsförfarandet som ger ECB tillräckligt med tid att granska förslaget till rättsregler (och vid behov översätta dem) samt att anta sitt yttrande på alla nödvändiga språk. De berörda nationella myndigheterna ska också få tillräckligt med tid att beakta ECB:s yttrande innan rättsreglerna antas.

Diagram 2

Samrådsförfarande för förslag till rättsregler

Källa: ECB.

Om förslaget till rättsregler utarbetas av en annan myndighet än den som antar förslaget, stadgar artikel 4 i beslut 98/415/EG att en konsultation ska ske i ett skede som ger myndigheten som tagit initiativet till förslaget möjlighet att undersöka om

förslaget till rättsregler behöver ändras för att beakta ECB:s yttrande innan förslaget till rättsregler överförs till den myndighet som sedan antar förslaget. Samtidigt hindrar inte artikel 4 i beslut 98/415/EG nationella myndigheter från att vidta åtgärder i enlighet med sitt lagstiftningsförfarande så länge inte innehållet i förslaget till rättsregler påverkas.

Av ordalydelsen i artikel 3.4 i beslut 98/415/EG kan man dra slutsatsen att medlemsstaterna är skyldiga att skjuta upp antagningsförfarandet för förslaget till rättsregler fram till dess att de har tagit emot ECB:s yttrande. Detta innebär inte att hela det nationella lagstiftningsförfarandet (t.ex. förberedelser i parlamentets kommittéer, debatter om andra yttranden från nationella myndigheter m.m.) måste skjutas upp i avvaktan på att ECB avger sitt yttrande. Det betyder i stället att den myndighet som antar förslaget har möjlighet att på ett meningsfullt sätt beakta ECB:s yttrande innan den fattar beslut i sakfrågan. Om en tidsfrist bestämts för avgivandet av ECB:s yttrande²¹ och denna tidsfrist har löpt ut, får den berörda nationella myndigheten fortsätta sitt antagningsförfarande. Även i ett sådant fall är de nationella myndigheterna skyldiga att beakta ECB:s yttrande, så länge rättsreglerna ännu inte antagits.

I oktober 2011 sände ECB:s ordförande ett brev till samtliga nationella samrådande myndigheter och påminde om att de ska "vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att beslut 98/415/EG faktiskt följs, i enlighet med artikel 4 i detta beslut, genom att på vederbörligt sätt samråda med ECB om förslag till rättsregler som faller inom dess behörighetsområde²² i ett lämpligt skede av lagstiftningsförfarandet". ECB:s ordförande kommenderade även "att lämpliga interna förfaranden införs för att se till att samrådet med ECB sker i ett lämpligt skede, så att den samrådande och/eller antagande myndigheten har möjlighet att beakta ECB:s yttrande innan den aktuella rättsregeln antas. Förnyat samråd krävs om det görs väsentliga ändringar i förslaget till rättsregler under lagstiftningsförfarandet".

5.2 Begäran om yttrande

5.2.1 I vilken form som begäran och bifogade dokument ska lämnas

En formell begäran om samråd ska skriftligen²³ riktas till ECB:s ordförande, i enlighet med artikel 3.1 i beslut 98/415/EG. När ECB:s ordförande tar emot en begäran om ett yttrande påbörjas förfarandet med att anta ett ECB-yttrande. ECB ser positivt på alla former av informell kommunikation mellan personalen vid de nationella samrådande myndigheterna och ECB:s generaldirektorat för rättsfrågor.

²¹ Se avsnitt 5.3 i dessa riktlinjer.

²² Detta omfattar även bestämmelser som inte kräver parlamentets godkännande. Endast förslag till rättsregler som har som enda syfte att överföra unionslagstiftningen är undantagna från samrådsskyldigheten.

²³ ECB kan också ta emot begäran om samråd, vederbörligt undertecknad och adresserad som inskannad bilaga per e-post till office.president@ecb.europa.eu.

Det formella samrådsförfarandet inleds emellertid först när ECB:s ordförande tar emot den formella begäran om ett yttrande.

Begäran ska innehålla en version av förslaget till rättsregler som har en tillräckligt stabil form för att ECB ska kunna avge ett yttrande. Om förslaget till rättsregler innehåller ett stort antal rättsregler som rör många olika frågor, rekommenderar ECB dessutom att den samrådande myndigheten anger vilka av förslagets rättsregler myndigheten särskilt önskar att ECB ska yttra sig över. Detta är särskilt relevant när förslaget till rättsregler i första hand syftar till att överföra eller ge verkan åt unionslagstiftning, men omfattar ytterligare bestämmelser som inte enbart avser sådan överföring men faller inom Europeiska centralbankens behörighetsområde.

ECB rekommenderar att den samrådande myndigheten bifogar en kort sammanfattning som beskriver frågeställningen och de viktigaste målen man vill uppnå med förslaget till rättsregler, vilket stadium som det nationella lagstiftningsförfarandet befinner sig i samt namn och adressuppgifter till kontaktpersoner som kan besvara eventuella frågor om förslaget till rättsregler som kan tänkas uppstå när ECB utarbetar sitt yttrande. ECB rekommenderar att den samrådande myndigheten anger en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande²⁴.

Vilka dokument som behövs för nationella myndigheters samråd

Obligatoriskt	Rekommenderat
Skriftlig begäran om ett yttrande riktad till ECB:s ordförande En kopia av förslaget till rättsregler	Angivande av en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande. Kort sammanfattning som beskriver <ul style="list-style-type: none"> målet och huvudsyftet med förslaget till rättsregler, hur långt man kommit i den nationella lagstiftningsprocessen, samt kontaktpersoner och -information till dessa. Om det nationella förslaget till rättsregler är långt/komplicerat, måste man ange vilka av förslagets rättsregler ECB ombeds kommentera. Om en begäran är ytterst brådskande, bifoga gärna en engelsk översättning av sammanfattningen och de viktigaste rättsreglerna i förslaget. eftersom detta avsevärt underlättar handläggningen.

5.2.2 Vilket språk som används i begäran

Begäran om ett yttrande och alla bifogade dokument kan lämnas på den berörda medlemsstatens officiella språk (eller på något av de officiella språken i medlemsstaten om det finns fler än ett). Särskilt om en begäran är ytterst brådskande²⁵ vill ECB gärna ha en engelsk översättning av sammanfattningen och de viktigaste rättsreglerna som samrådet handlar om för att underlätta ett smidigt samrådsförfarande. Detta med tanke på att engelska är ECB:s arbetspråk samt det språk som används när ECB-rådet antar ECB:s yttranden, med bidrag från ECB:s allmänna råd. På så sätt kan ECB genast börja arbeta med yttranden när man tar emot en ansökan, utan att behöva vänta på att översättningarna ska bli klara. En

²⁴ Se avsnitt 5.3 i dessa riktlinjer.

²⁵ Se avsnitt 5.3 i dessa riktlinjer.

begäran om ett yttrande från ECB bör dock inte försenas på grund av att någon sådan översättning inte föreligger.

5.3 Tidsfrister

Artikel 3 i beslut 98/415/EG:

1. "Medlemsstaternas myndigheter som utarbetar förslag till rättsregler får om de anser det nödvändigt bestämma en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande, vilken inte får vara kortare än en månad från och med det datum då ECB:s ordförande underrättas härom.
2. I fall av yttersta brådska kan tidsfristen förkortas. I sådana fall skall den samrådande myndigheten ange skälen för brådskan.
3. ECB får i god tid begära att tidsfristen skall förlängas med upp till fyra veckor. En sådan begäran får inte utan rimliga skäl avslås av den samrådande myndigheten.
4. Om inget yttrande avgivits vid tidsfristens utgång, skall detta inte hindra den samrådande nationella myndigheten att vidta ytterligare åtgärder. Om ECB:s yttrande inkommer efter tidsfristens utgång skall medlemsstaterna dock se till att de myndigheter som avses i artikel 4 får kännedom om detta."

I beslut 98/415/EG anges visserligen ingen tidsfrist för antagandet av ett ECB-yttrande. Erfarenheten visar emellertid att det i genomsnitt tar sex veckor och ibland längre tid än så, ibland längre tid än så²⁶. Hur lång tid det i praktiken tar att anta ett visst yttrande beror naturligtvis dels på vad förslaget till rättsregler handlar om, dels på hur komplicerad och känslig frågan är.

Enligt artikel 3.1 i beslut 98/415/EG får medlemsstaternas myndigheter som utarbetar förslag till rättsregler [...] om de anser det nödvändigt bestämma en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande. Tidsfristen får dock inte vara kortare än en månad från det datum då ECB:s ordförande tar emot en begäran.

Erfarenheten visar att medlemsstaterna ibland misstolkar denna tidsfrist på minst en månad som en maximal tidsfrist. För att utarbeta och anta ett ECB-yttrande måste man i de flesta fall avsätta tid för att förbereda den engelska versionen av förslaget till rättsregler, samordna arbetet mellan ECB:s behöriga affärsområden som är med och utarbetar yttrandet samt hinna ta emot och beakta synpunkter och kommentarer från de nationella centralbankscheferna i det skriftliga förfarandet. Ett antal yttranden på tillsynsområdet inbegriper också samråd med tillsynsämnden innan utkastet till yttrande läggs fram för ECB-rådet för slutligt antagande.

I praktiken har emellertid tidsfristen på en månad visat sig vara tämligen kort. De samrådande myndigheterna bör endast utnyttja möjligheten att fastställa en tidsfrist om det finns mycket starka skäl för att de nationella myndigheterna behöver få

---

²⁶ Se vidare nedan i detta avsnitt.

ECB:s yttrande inom en månad. Som ECB ofta framhåller i sina yttranden är det faktum att det nationella lagstiftningsförfarandet redan är i ett långt framskridet skede inget tillräckligt skäl för att de samrådande myndigheterna ska kräva att ECB:s yttrande antas skyndsamt.

Enligt artikel 3.2 i beslut 98/415/EG kan tidsfristen förkortas i fall av yttersta brådska. I sådana mycket sällsynta fall ska den samrådande myndigheten uttryckligen ange skälen för brådskan. De samrådande myndigheterna uppmanas att följa riktlinjerna i skäl 6 i beslut 98/415/EG, där det anges att dialogen mellan de samrådande myndigheterna och ECB måste göra det möjligt för ECB att i brådskande fall avge sitt yttrande inom rimlig tid, utan att det påverkar ECB:s förmåga att granska förslagen till rättsregler med den noggrannhet som krävs. Enligt vad som framgår av avsnitten 5.2.1 och 5.2.2 i dessa riktlinjer vill i sådana fall ECB också gärna få en engelsk översättning av sammanfattningen och förslagen till de viktigaste rättsreglerna som samrådet ska handla om. En begäran om ett yttrande från ECB bör dock inte försenas på grund av att någon sådan översättning inte föreligger.

Enligt artikel 3.3 i rådets beslut 98/415/EG får ECB, i fall där en tidsfrist satts av den samrådande myndigheten, begära att tidsfristen ska förlängas med upp till fyra veckor. I artikel 3.3 stadgas också att en sådan begäran inte utan rimliga skäl ska avslås av den samrådande myndigheten.

Av artikel 3.4 i beslut 98/415/EG framgår att "[o]m inget yttrande avgivits vid tidsfristens utgång, skall detta inte hindra den samrådande nationella myndigheten att vidta ytterligare åtgärder". Detta innebär att den berörda myndigheten, när tidsfristen väl passerat, kan fortsätta med antagningsförfarandet för lagförslaget som legat nere i avvaktan på att ECB ska avge sitt yttrande. Så länge lagstiftningen ännu ej fullständigt antagits, är den samrådande myndigheten dock fortfarande skyldig att beakta ECB:s yttrande (och informera den antagande myndigheten om ECB:s yttrande om det rör sig om en annan myndighet).

5.4 Mottagningsbevis

När en begäran om ett yttrande har mottagits skickas ett mottagningsbevis till den samrådande myndigheten på samma språk som det språk begäran inkom på.

De bifogade dokumenten skickas sedan tillsammans med den engelska översättningen till ledamöterna i ECB-rådet och ECB:s allmänna råd när förslaget till yttrande är klart.

5.5 Förberedelse och antagande av ECB:s yttrande

När ECB har tagit emot en begäran om samråd upprättar ECB en panel som tar fram ett förslag till yttrande. Denna panel innehåller experter från de affärsområden som är relevanta för den fråga som samrådet gäller. Beroende på olika faktorer – t.ex. vad förslaget till rättsregler handlar om, hur komplicerad frågan är, hur omfattande

rättsreglerna är och om de finns tillgängliga på engelska – kan det ta alltifrån några dagar till i genomsnitt sex veckor att färdigställa yttrandet. En annan faktor som beaktas när ECB:s yttrande utarbetas är om det finns rimliga skäl för att begära att antagandet av yttrandet är (ytterst) brådskande.

Ett yttrande är en ECB-rättsakt och ECB-rådet är det beslutande organ som normalt antar ECB:s yttranden. Ledamöterna i ECB:s allmänna råd deltar också i denna beslutsprocess i syfte att bidra till ECB:s rådgivande funktion. När förslaget till yttrande har utarbetats och godkänts av direktionen översänds det till ECB-rådet för synpunkter samt till ledamöterna i ECB:s allmänna råd för kommentarer. Detta är ett skriftligt förfarande som normalt tar cirka en vecka.

När det gäller ECB:s yttranden som ska antas i fråga om tillsyn över kreditinstitut får ECB-rådet även samråda med tillsynsnämnden.

Sedan ECB har tagit emot synpunkter och/eller kommentarer revideras utkastet till yttrande av ECB och sänds ut för ytterligare synpunkter eller kommentarer genom ytterligare ett skriftligt förfarande som omfattar några få arbetsdagar. Tidsfristen för synpunkter och kommentarer kan emellertid variera under detta andra skriftliga förfarande, beroende på samrådets karaktär, hur många synpunkter som kom in under det första skriftliga förfarandet och hur komplexa frågeställningar som togs upp där. Under det andra skriftliga förfarandet kommer ledamöterna i ECB:s allmänna råd samt ECB-rådet normalt endast med synpunkter på de ändringar som har gjorts i det reviderade förslaget till yttrande.

De samrådande myndigheterna uppmanas att avsätta tid för komplexa frågeställningar i samrådsförfarandet när de inkommer med begäran om ett ECB-yttrande.

5.6 Språkversioner

Yttranden som begärts av en nationell myndighet antas på den berörda medlemsstatens officiella språk (eller på samma språk som begäran inkom på om medlemsstaten har fler än ett officiellt språk) samt på engelska.

5.7 Överföring av yttrandet och hur yttrandet ska beaktas

När yttrandet antagits skickas det till den samrådande myndigheten. I artikel 4 i beslut 98/415/EG stadgas att den samrådande myndigheten ska "beakta ECB:s yttrande innan den fattar beslut i saken", och även att den ska se till att den myndighet som antar förslaget, om denna myndighet är en annan myndighet än den samrådande myndigheten, får kännedom om ECB:s yttrande.

När lagstiftningsförfarandet är avslutat vill ECB gärna ha en kopia av de rättsregler som till slut antagits. I de fall då ECB har hörts om förslaget till rättsregler rekommenderar ECB att den samrådande myndigheten sänder en kopia av de antagna rättsreglerna eller en hänvisning till dessa rättsregler till ECB:s sekretariat.

5.8 Offentliggörande

ECB-rådet har gradvis utökat sin policy om öppenhet till att även omfatta nationella samråd. Sedan juni 2020 har alla ECB:s yttranden, tillsammans med skrivelser om att något ECB:s yttranden inte kommer att antas, som svar på en begäran om samråd eller i fall där man upptäckt att nationella myndigheter brustit i sin skyldighet att samråda med ECB om förslag till nationella rättsregler, offentliggjorts i EUR-Lex. På begäran av den samrådande myndigheten och förutsatt att det finns särskilda skäl att avstå från att omedelbart offentliggöra ett yttrande, kommer yttrandet att offentliggöras senast sex månader efter det att det antagits. I praktiken är det mycket sällsynt att ett yttrande inte offentliggörs direkt.

5.8.1 ECB:s sidor på EUR-Lex

[ECB:s sidor](#) i EUR-Lex ger snabb och enkel tillgång till alla ECB:s yttranden på de relevanta språken. Därifrån kan användaren söka efter ämnen beroende på ECB:s behörighetsområden. I ett översiktsfönster visas de senast offentliggjorda rättsakterna, och en fullständig förteckning över rättsakter, sorterade på datum, finns också tillgänglig med möjlighet att ytterligare begränsa sökningen till ECB:s yttranden. Interaktiv grafik visar statistik över ECB:s yttranden och ger enkel tillgång till sammanställningar efter typ av rättsakt, område och tidpunkt. Sökfunktionerna gör det möjligt att söka efter ECB:s yttranden med hjälp av nyckelord, dokumentnummer, år eller andra kriterier. Det är möjligt att få tillgång till den engelska och den nationella språkversionen av varje yttrande för att se dess relation till andra dokument och det förfarande som ledde fram till antagandet av ett yttrande. På ECB:s webbplats finns också information och vägledning om hur man bäst använder EUR-Lex.

Diagram 3
ECB:s sidor på EUR-Lex ingångssida

Europeiska centralbanken

Q Avancerad sökning

Europeiska centralbanken (ECB) är en EU-institution som bedriver sin verksamhet utifrån tydligt formulerade regler som framgår av EU:s primär- och sekundär rätt. För att utföra sina uppgifter kan ECB anta rättsakter samt utfärda och offentliggöra yttranden om lagförslag inom sina behörighetsområden. I denna del hittar du alla rättsakter som ECB antagit – inklusive ändringar, rättelser och konsoliderade versioner – på alla relevanta officiella EU-språk, samt även rättsfall med betydelse för ECB.

Sök efter ämne

- Den rättsliga ramen för ECBS
- + ECB:s institutionella bestämmelser
- + Monetär politik och transaktioner
- + Betalnings- och avvecklingssystem
- + Sedlar och mynt, betalningsmedel och valutafrågor
- + Valuta och valutareserver
- + Statistik
- Stabiliteten på finansmarknaderna
- + Banktillsyn

Visuell navigering

Kategori	Antal
Yttranden om förslag till EU-lagstiftning	244
Yttranden om nationella lagförslag	1347
Rekommendationer	141

Sök ett ECB-dokument

   Q

Hitta ett rättsfall med koppling till ECB

   Q

Diagram 4
Alla ECB:s yttranden och skrivelser finns på ECB:s sidor i EUR-Lex.

Sök ett ECB-dokument

Q

- Alla
- Förordning
- Beslut
- Riktlinje
- Yttrande
- Rekommendation
- Skrivelse
- Samförståndsavtal
- Avtal

Diagram 5

Sökningen efter rättsakter kan begränsas (här visas "typ av rättsakt") med hjälp av filterfunktionen till vänster på sidan med resultat

---

- ▼ Efter typ av rättsakt
    - Yttrande om utkast till nationell lagstiftning (1380)
    - Yttrande (273)
    - Yttrande på eget initiativ (17)
    - Yttrande på eget initiativ om förslag till nationell lagstiftning (15)
    - Rättelse (5)
-

6 Iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB

För att säkerställa att skyldigheten att samråda med ECB verkligen följs, stadgar artikel 4 i beslut 98/415/EG att medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att beslut 98/415/EG faktiskt följs. ECBS övervakar på nära håll den nationella rättsutvecklingen angående förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde. ECBS övervakar och rapporterar också regelbundet om de nationella myndigheternas iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB om dessa förslag till rättsregler. Om ECB konstaterar bristande iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB om sådana förslag till rättsregler som faller inom dess behörighetsområde, underrättar ECB respektive berörd nationell myndighet och centralbankschefen i den berörda medlemsstaten samt Europeiska kommissionen.

Förekommer det uppenbara fall där skyldigheten att samråda med ECB åsidosatts som är betydande eller återkommande kan detta även tas upp i ECB:s årsrapport. Fall där skyldigheten att samråda med ECB åsidosatts är "tydliga" om det objektivt sett inte råder något rättsligt tvivel om att ECB borde ha rådfrågats. Fall där skyldigheten att samråda med ECB åsidosatts är "betydande" i fall a) där ECB, om samrådet hade ägt rum på ett korrekt sätt, skulle ha lämnat viktiga kritiska synpunkter på lagstiftningsförslaget innehåll, eller b) där skyldigheten att samråda är av allmän betydelse för ECBS. I detta sammanhang anses fall där skyldigheten att samråda avser förslag till nationella rättsregler som ger en nationell centralbank en ny uppgift eller väsentligt ändrar en nationell centralbanks aktuella uppgifter, vara av allmän betydelse för ECBS. Denna aspekt avseende allmän betydelse understryker att det är viktigt att de nationella myndigheterna i princip fortfarande är skyldiga att samråda med ECB när en sådan tilldelning eller ändring sker (eftersom artikel 2.1 tredje strecksatsen i beslut 98/415/EG hänvisar till nationella centralbanker), trots de principer som framgår av avsnitt 4 i dessa riktlinjer när det gäller underlåtenhet att anta ECB:s yttranden. Slutligen är det en "upprepning" om samma medlemsstat har underlåtit att samråda med ECB vid minst tre tillfällen under två på varandra följande år, varvid man åsidosatt sin skyldighet att samråda minst en gång under det senaste året.

ECB vill gärna informeras om vilka åtgärder som vidtas med anledning av dess yttranden och uppskattar detaljerad information om sådana ändringar.

7 Rättsliga konsekvenser om skyldigheten att samråda med ECB inte iakttas

Bristande iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB om förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde utgör en överträdelse av beslut 98/415/EG och kan leda till ett överträdelseförfarande inför domstolen. Kommissionen kan inleda ett sådant överträdelseförfarande mot den berörda medlemsstaten enligt artikel 258 i fördraget²⁷ eller av en annan medlemsstat enligt artikel 259 i fördraget. Skyldigheten att samråda med ECB enligt beslut 98/415/EG är tydlig, exakt och ovillkorlig, vilket innebär att enskilda kan åberopa den vid nationella domstolar. Nationella domstolar kan därför komma att besluta huruvida en nationell bestämmelse som antagits utan samråd med ECB är giltig eller kan verkställas²⁸. Slutligen kan de nationella domstolarna med stöd av artikel 267 i fördraget begära ett förhandsavgörande från domstolen om huruvida en nationell bestämmelse som antagits utan samråd med ECB är giltig och kan verkställas. I slutändan är det således domstolen som fastställer de rättsliga konsekvenserna enligt unionsrätten när en medlemsstat inte iakttar skyldigheten att samråda med ECB om nationell lagstiftning.

Domstolen har upprepade gånger blivit ombedd att ta ställning till frågan om nationella rättsregler som antagits utan att kommissionen först informerats i enlighet med viss unionslagstiftning kan göras gällande²⁹. I vissa av dessa mål, som alla rör förfarandet för tillhandahållande av information avseende tekniska föreskrifter (som nu återfinns i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535³⁰, som upphävde Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG³¹), har domstolen slagit fast att en nationell bestämmelse som antagits utan föregående anmälan till kommissionen anses ha antagits i strid med en väsentlig formell föreskrift och därför inte kan göras gällande mot enskilda personer³². Det är också väletablerad

²⁷ Om en nationell centralbank med normgivningmakt åsidosätter skyldigheten att samråda i enlighet med beslut 98/415/EG kan ECB själv inleda ett överträdelseförfarande enligt artikel 271 d i fördraget och artikel 35.6 i ECBS-stadgan.

²⁸ Se t.ex. Cyperns högsta domstols avgörande av den 15 september 2015 i de förenade målen nr 1551–1571/2011.

²⁹ Se bl.a. mål 174/84, *Bulk Oil mot Sun International*, ECLI:EU:C:1986:60; mål C-194/94, *CIA Security International mot Signalson and Securitel*, ECLI:EU:C:1996:172; mål C-226/97, *Lemmens*, ECLI:EU:C:1998:296; mål C-235/95, *AGS Assedic Pas-de-Calais*, ECLI:EU:C:1998:365; mål C-443/98, *Unilever*, ECLI:EU:C:2000:496; mål C-159/00, *Sapod Audic*, ECLI:EU:C:2002:343; mål C-303/04, *Lidl Italia*, ECLI:EU:C:2005:528.

³⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

³¹ Europaparlamentets och Rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37).

³² Se mål C-303/04, *Lidl Italia*, ECLI:EU:C:2005:528, som hänvisar till mål C-194/94, *CIA Security International mot Signalson and Securitel*, ECLI:EU:C:1996:172; mål C-226/97, *Lemmens*, ECLI:EU:C:1998:296; se även mål C-443/98, *Unilever*, ECLI:EU:C:2000:496; samt mål C-159/00, *Sapod Audic*, ECLI:EU:C:2002:343. När det gäller tekniska standarder och föreskrifter som införts genom nationell lagstiftning anser domstolen att kravet på förhandsanmälan till kommissionen syftar till att, genom förebyggande kontroll, skydda den fria rörligheten för varor, som är en av unionens grundprinciper: denna skyldighet är därför viktig för att förhindra att medlemsstaterna skapar tekniska hinder för den fria rörligheten på den inre marknaden.

domstolspraxis att alla rättsmedel som normalt står till förfogande enligt nationell rätt kan användas av en part för att genomdriva yrkanden enligt unionsrätten³³. I de medlemsstater där enskilda har rätt att inleda ett förfarande för att få en nationell rättsregel ogiltigförklarad på grund av väsentliga förfarandetekniska brister, kan enskilda också ha möjlighet att söka få sådana nationella rättsregler ogiltigförklarade som antagits i strid med väsentliga förfarandetekniska krav enligt unionsrätten, såsom att ett samråd med ECB inte ägt rum.

---

³³ Se t.ex. mål 158/80, *Rewe*, ECLI:EU:C:1981:163; mål C-228/98, *Dounias*, ECLI:EU:C:2000:65.

Bilaga

Rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler ³⁴

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 105.4 i detta samt artikel 4 i det därtill fogade protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken,

med beaktande av kommissionens förslag³⁵,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande³⁶,

med beaktande av Europeiska monetära institutets yttrande³⁷,

i enlighet med förfarandet i artikel 106.6 i fördraget och artikel 42 i nämnda protokoll, och med beaktande av följande:

(1) Europeiska centralbanken (ECB) kommer att upprättas så snart dess direktion har utsetts.

(2) I fördraget föreskrivs att nationella myndigheter skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde. Det är rådets uppgift att ange gränserna och villkoren för detta samråd.

(3) Denna skyldighet för medlemsstaternas myndigheter att höra ECB får inte påverka deras ansvar för berörda områden. Medlemsstaterna skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde i enlighet med artikel 105.4 i fördraget. Den förteckning över särskilda områden som omfattas av artikel 2 i detta beslut är inte uttömmande. Artikel 2 sjätte strecksatsen i detta beslut påverkar inte den nuvarande behörighetsfördelningen i fråga om den politik som rör tillsyn över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet.

(4) Europeiska centralbankssystemets (ECBS:s) monetära uppgifter och transaktioner anges i ECBS:s och ECB:s stadga. De deltagande medlemsstaternas centralbanker är en integrerad del av ECBS och skall handla i enlighet med ECB:s riktlinjer och instruktioner. Under den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen (EMU) är myndigheterna i icke-deltagande medlemsstater

---

³⁴ EGT L 189, 3.7.1998, s. 42.

³⁵ EGT C 118, 17.4.1998, s. 11.

³⁶ EGT C 195, 22.6.1998.

³⁷ Yttrandet avgivet den 6 april 1998 (ej offentliggjort i EGT).

skyldiga att höra ECB om förslag till rättsregler rörande instrumenten för monetär politik.

(5) Så länge vissa medlemsstater inte deltar i ECBS:s monetära politik berör detta beslut inte sådana beslut som myndigheterna i dessa medlemsstater fattar i samband med genomförandet av sin monetära politik.

(6) Samrådet med ECB får inte otillbörligt förlänga lagstiftningsproceduren i medlemsstaterna. Den tidsfrist inom vilken ECB måste avge sitt yttrande måste emellertid göra det möjligt för ECB att granska de texter som hänskjuts till den med den noggrannhet som krävs. I fall av yttersta brådska, i fråga om vilka skälen kommer att anges, exempelvis på grund av marknadens känslighet, får medlemsstaterna bestämma en tidsfrist som är kortare än en månad och som avspeglar situationens brådska. Särskilt i dessa fall bör dialogen mellan de nationella myndigheterna och ECB göra det möjligt att beakta båda parternas intressen.

(7) I enlighet med punkterna 5 och 8 i det till fördraget fogade protokoll nr 11 skall detta beslut inte gälla Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om och så länge som den medlemsstaten inte går över till den tredje etappen av EMU.

(8) Från och med den dag då ECB upprättas och fram till det att den tredje etappen av EMU börjar skall nationella myndigheter höra ECB i enlighet med beslut 93/717/EG³⁸ och artikel 109.2 i fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. I detta beslut avses med

deltagande medlemsstat: en medlemsstat som har antagit den gemensamma valutan i enlighet med fördraget,

förslag till rättsregler: alla regler som, så snart de blir rättsligt bindande och allmänt tillämpliga inom en medlemsstats territorium, reglerar ett obegränsat antal fall och riktas till ett obegränsat antal fysiska eller juridiska personer.

2. Förslag till rättsregler inbegriper inte förslag till regler vilkas enda syfte är att överföra gemenskapsdirektiv till medlemsstaternas lagstiftning.

Artikel 2

1. Medlemsstaternas myndigheter skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde enligt fördraget och särskilt i fråga om följande:

- Valutafrågor.
- Betalningsmedel.

---

³⁸ EGT L 332, 31.12.1993, s. 14.

- Nationella centralbanker.
  - Insamling, sammanställning och distribution av monetär och finansiell statistik samt statistik rörande banker, betalningssystem och betalningsbalanser.
  - Clearing- och betalningssystem.
  - Regler som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet.
2. Vidare skall myndigheterna i de medlemsstater som inte är deltagande medlemsstater höra ECB om varje förslag till rättsregler rörande instrumenten för monetär politik.
  3. ECB skall omedelbart efter att ha mottagit ett förslag till rättsregler underrätta den samrådande myndigheten om huruvida förslaget enligt ECB:s mening ligger inom bankens behörighetsområde.

Artikel 3

1. Medlemsstaternas myndigheter som utarbetar förslag till rättsregler får om de anser det nödvändigt bestämma en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande, vilken inte får vara kortare än en månad från och med det datum då ECB:s ordförande underrättas härom.
2. I fall av yttersta brådska kan tidsfristen förkortas. I sådana fall skall den samrådande myndigheten ange skälen för brådskan.
3. ECB får i god tid begära att tidsfristen skall förlängas med upp till fyra veckor. En sådan begäran får inte utan rimliga skäl avslås av den samrådande myndigheten.
4. Om inget yttrande avgivits vid tidsfristens utgång, skall detta inte hindra den samrådande nationella myndigheten att vidta ytterligare åtgärder. Om ECB:s yttrande inkommer efter tidsfristens utgång skall medlemsstaterna dock se till att de myndigheter som avses i artikel 4 får kännedom om detta.

Artikel 4

Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att detta beslut faktiskt följs. I detta syfte skall den se till att ECB hörs i ett lämpligt skede så att den myndighet som tar initiativet till ett förslag till rättsregler kan beakta ECB:s yttrande innan den fattar beslut i saken och att den myndighet som antar förslaget, om frågan är om en annan myndighet än den som har utarbetat förslaget till de ifrågavarande rättsreglerna, får kännedom om ECB:s yttrande.

Artikel 5

1. Detta beslut ska tillämpas från och med den 1 januari 1999.
2. Beslut 93/717/EG skall upphöra att gälla från och med den 1 januari 1999.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 29 juni 1998.

På rådets vägnar

R. COOK

Ordförande

© Europeiska centralbanken 2025

Postadress 60640 Frankfurt am Main, Tyskland
Telefon +49 69 1344 0
Webbplats www.ecb.europa.eu

Alla rättigheter förbehålls. Återgivande i utbildningssyfte och för icke-kommersiella ändamål är tillåtet under förutsättning att källan anges.

För specifik terminologi hänvisas till [ECB glossary](#) (finns endast på engelska).

PDF ISBN 978-92-899-7148-5, doi:10.2866/6211596, QB-01-25-092-SV-N